

## **Zpráva ECDC o významných přenosných infekčních nemocech za 19. kalendářní týden, 3. – 9. května 2025 / ECDC Communicable Disease Threats Report, Week 19, 3 May 2025 – 9 May 2025**

*Podle materiálu ECDC volně zpracovalo Oddělení epidemiologie infekčních nemocí, CEM, SZÚ*  
Zdroj: <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/communicable-disease-threats-report-3-may-9-may-2025-week-19>

### **Seznam onemocnění uvedených v aktualizaci za poslední týden:**

1. **Autochtonní onemocnění virem chikungunya – Reunion a Mayotte, Francie, 2024 – 2025 .... 1**
2. **Závažné nežádoucí účinky vakcíny IXCHIQ ..... 2**
3. **MERS-CoV – měsíční aktualizace..... 3**

#### **1. Autochtonní onemocnění virem chikungunya – Reunion a Mayotte, Francie, 2024 – 2025**

Francie ohlásila první autochtonní případ onemocnění virem chikungunya (CHKIVD) po 10 letech v departementu Réunion s prvními příznaky 12. srpna 2024. Od té doby bylo k 4. květnu 2025 na ostrově Réunion potvrzeno více než 47 500 autochtonních případů onemocnění. Od počátku epidemie je evidováno 12 úmrtí u osob nad 70 let s dalšími komorbiditami. Doposud bylo evidováno 66 závažných průběhů (tj. se selháním minimálně 1 orgánu); 336 u osob nad 65 let, 7 osob mladších 65 let (z toho 6 s komorbiditami) a 23 kojenců ve věku do 3 měsíců.

Haute Autorité de santé (HAS) doporučila očkovat vakcínou IxchIQ® osoby starší 65 let, osoby starší 18 let s komorbiditami a odborníky na kontrolu vektorů. Regionální zdravotní agentura zahájila dne 7. dubna [vakcinační kampaň](#) pro prioritní osoby. V souvislosti s vakcinací vakcínou IxchIQ® byly zaznamenány u 3 osob závažné nežádoucí účinky (ZNÚ), včetně 1 úmrtí. Jednalo se o osoby nad 80 let s komorbiditami. U dvou případů se několik dní po očkování objevily příznaky podobné těžké formě onemocnění chikungunya a jeden z nich zemřel. Třetí případ byl propuštěn z nemocnice. Francouzský Národní úřad pro zdraví (HAS) 25. dubna doporučil revizi doporučení pro očkování. Bylo pozastaveno očkování osob od 65 let s komorbiditami nebo bez nich, dokud nebude provedeno nové posouzení rizik a přínosů. Očkování osob ve věku 18 až 64 let s komorbiditami zůstává nadále otevřené. V této souvislosti by neměli být očkováni vakcínou IxchIQ® ani cestující ve věku od 65 let.

Evropská agentura pro léčivé přípravky (EMA) 7. května 2025 uvedla, že její výbor pro bezpečnost (PRAC) zahájil přezkum vakcíny IxchIQ v návaznosti na hlášení ZNÚ u starších osob. EMA informuje, že mnoho z postižených osob trpělo i jinými onemocněními a přesná příčina těchto nežádoucích účinků a jejich souvislost s vakcínou zatím nebyla stanovena. Výbor dočasně doporučuje omezit používání vakcíny. Jako dočasné opatření po dobu probíhajícího hloubkového přezkumu nesmí být vakcína IxchIQ používána u dospělých od 65 let.

Na Mayotte byl 26. března hlášen 1 případ autochtonní nákazy virem chikungunya. Ke 2. květnu [bylo hlášeno](#) 28 autochtonních případů.

**Hodnocení ECDC:** Na Réunionu se vyskytuje komár *Aedes albopictus*, který je známým přenašečem CHIKV. Pravděpodobnost infekce pro obyvatele a cestující na Réunion je v současné době vysoká; současné kalendářní období je pro šíření arbovirů na Réunionu velmi příznivé. Epidemie se šíří po celém ostrově. Hospitalizovány jsou nejčastěji zranitelné osoby (kojenci, starší dospělí, osoby s chronickým onemocněním a těhotné ženy), u nichž může mít onemocnění závažný průběh.

V oblastech kontinentální Evropy, kde se *Ae. albopictus* nebo *Ae. aegypti* vyskytují, se v současnosti stávají podmínky prostředí příznivými pro vektorovou aktivitu a replikaci viru ve vektorech. Jakmile začátkem léta začnou příznivé podmínky, může docházet k lokálnímu přenosu.

**Akce:** Místní orgány zavedly posílená preventivní a kontrolní opatření. Obyvatelé jsou vyzýváni, aby odstraňovali předměty, které by mohly obsahovat vodu a sloužit jako potenciální místa šíření komárů v okolí domů, aby se chránili před komářím štípnutím a aby v případě výskytu příznaků vyhledali lékaře.

Těhotným ženám, zejména ve třetím trimestru, se důrazně doporučuje, aby se chránily před komáry účinnými repelenty, které jsou bezpečné pro těhotné, a aby spaly pod moskytiérou. Tato preventivní opatření jsou užitečná po celou dobu těhotenství, protože horečka v těhotenství může vést k potratu. Novorozenci a kojenci by měli být rovněž chráněni používáním účinných a věku odpovídajících repelentů (od tří měsíců věku).

Turisté jsou vyzýváni k používání prostředků osobní ochrany proti pobodání komáry. Komáři rodu *Aedes* jsou aktivní ve dne a jsou schopni sít jak uvnitř budov, tak ve vnějším prostředí. Doporučuje se proto dbát na ochranná opatření po celý den a zejména pak v době nejvyšší aktivity komárů (dopoledne a pozdní odpoledne až do soumraku). Je vhodné nosit oblečení s dlouhými rukávy a nohavicemi, ideálně impregnované repelentem v souladu s pokyny výrobce. V době odpočinku je s výhodou vybírat stíněné místnosti s klimatizací a používat moskytiéry, ideálně ošetřené insekticidem.

V souvislosti s touto epidemií zavedly národní transfusní služby na základě doporučení francouzských zdravotnických orgánů následující opatření týkající se bezpečnosti krve:

- CHIKV NAT pro všechny dárce v zámořském departementu Réunion;
- CHIKV NAT nebo 28denní dočasný odklad pro cestující, kteří 28 dní před odběrem strávili alespoň jednu noc na Réunionu.

## 2. Závažné nežádoucí účinky vakcíny IXCHIQ

Evropská agentura pro léčivé přípravky (EMA) 7. května [informovala](#) o 17 závažných nežádoucích účincích (ZNÚ), včetně 2 úmrtí, po podání vakcíny IxchIQ hlášených u lidí ve věkovém rozmezí 62 – 89 let. Jedná se o živou atenuovanou vakcínu. Dva fatální případy se staly na ostrově Réunion. První případ byl 84letý muž, u kterého se rozvinula encefalitida. Ve druhém případě se jednalo o 77letého muže s Parkinsonovou chorobou, u kterého se zhoršily potíže s polykáním a pravděpodobně způsobily aspirační pneumonii.

Ema v reportu ze 7. května dále uvádí, že výbor pro bezpečnost (PRAC) zahájil přezkum vakcíny IxchIQ v návaznosti na hlášení (ZNÚ) u starších osob. EMA oznámila, že mnoho

z postižených osob trpělo i jinými onemocněními a že přesná příčina těchto nežádoucích účinků a jejich souvislost s vakcínou nebyla dosud stanovena. Vzhledem k tomu, že studie s vakcínou Ixchiq se týkaly především osob mladších 65 let a naprostá většina závažných případů se týkala osob starších 65 let, výbor PRAC dočasně doporučuje omezit používání této vakcíny. Jako dočasné opatření po dobu probíhajícího hloubkového přezkumu nesmí být vakcína Ixchiq používána u dospělých ve věku od 65 let. Očkování vakcínou Ixchiq může pokračovat u osob mladších 65 let v souladu s oficiálními doporučeními.

Kromě nového omezení výbor PRAC také zdravotnickým pracovníkům připomíná, že přípravek Ixchiq nesmí být podáván osobám, jejichž imunitní systém je oslaben v důsledku onemocnění nebo léčby. Lidé s oslabeným imunitním systémem jsou vystaveni většímu riziku komplikací po vakcínách obsahujících živé oslabené viry, a to bez ohledu na věk.

Výbor PRAC přezkoumá všechny dostupné údaje, aby posoudil přínosy a rizika vakcíny, a vydá doporučení, zda změnit podmínky registrace.

Poradní výbor pro očkovací postupy (ACIP) CDC Spojených států amerických na svém zasedání 16. dubna 2025 oznámil šest závažných nežádoucích účinků po podání vakcíny IXCHIQ u osob ve věku od 65 let. Pět případů si vyžádalo hospitalizaci kvůli srdečním a/nebo neurologickým příznakům. Tyto případy v současné době vyšetřuje americká CDC a očekává se, že výsledky budou projednány na nadcházejícím zasedání ACIP. Do té doby CDC doporučuje poskytovatelům zdravotní péče, aby s jednotlivými cestujícími prodiskutovali rizika a přínosy očkování v závislosti na věku, cílové destinaci, délce cesty a plánovaných aktivitách.

### 3. MERS-CoV – měsíční aktualizace

Od předchozí aktualizace ze 7. dubna 2025 nebyly k 5. květnu 2025 hlášeny žádné nové případy MERS-CoV ani Světovou zdravotnickou organizací (WHO), ani národními zdravotnickými orgány.

Od začátku roku 2025 byl k 5. květnu 2025 v Saúdské Arábii hlášen jeden případ MERS. Od dubna 2012 bylo k 5. květnu 2025 zdravotnickými orgány po celém světě nahlášeno celkem 2 629 případů MERS, včetně 955 úmrtí.

**Hodnocení ECDC:** Na Arabském poloostrově jsou nadále hlášeny případy MERS u lidí. Počet nových případů zjištěných a hlášených v rámci surveillance však klesl na nejnižší úroveň od roku 2014. Riziko trvalého přenosu z člověka na člověka v Evropě zůstává velmi nízké. Současná situace s MERS-CoV představuje pro EU/EHP nízké riziko, jak je uvedeno v [publikaci ECDC](#) zveřejněné 29. srpna 2018. V publikaci jsou uvedeny také podrobnosti o poslední osobě s tímto onemocněním hlášené v Evropě.

Více o připravenosti a riziku spojeným s MERS-CoV v publikacích ECDC z roku [2019](#) a [2020](#).